

Overeenkomst van opdracht

Waar moet een golfvereniging of exploitant op letten?

In de golfwereld is het gebruikelijk dat een golfelaar een lesmat van een golfvereniging of golfbaanexploitant pacht om daarop les te geven. We spreken dan van een pachtovereenkomst of gebruikersovereenkomst. Als de golfvereniging of exploitant (jeugd)lessen wil geven of (bedrijf)clinics wil aanbieden, is het inhuren van een golfelaar op basis van een overeenkomst van opdracht een veel gebruikte optie. Dat lijkt voor golfverenigingen en exploitanten een gunstige overeenkomst, maar de constructie kent risico's.

Auteur: Eric Lankers

Als een golfvereniging of golfbaanexploitant een golfelaar inhuurt op basis van een overeenkomst van opdracht, heeft dat voordelen. De golfvereniging of exploitant hoeft als opdrachtgever geen loonbelasting en sociale verzekeringspremies in te houden. Ook is de golfvereniging of exploitant niet gebonden aan arbeidsrechtelijke bepalingen uit de Wet Minimumloon en minimumvakantietoelage en de Wet Flexibiliteit en Zekerheid. Daarnaast heeft de golfvereniging of exploitant geen loondoorbetalingverplichting bij vakantie of ziekte van de golfelaar. Zo bezien lijkt een overeenkomst van opdracht alleen maar voordelen te hebben. Toch zijn er risico's aan verbonden. Want ondanks de bedoelingen van de golfvereniging/exploitant en de golfelaar kan de Belastingdienst van oordeel zijn dat er toch sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking, als blijkt dat de schriftelijke afspraken in de overeenkomst van opdracht en de *feitelijke* werksituatie veel weg hebben van een (fictieve) dienstbetrekking. De golfvereniging of exploitant kan dan achteraf worden geconfronteerd met naheffingen vanwege de loonheffing en de premies sociale verzekeringen die de golfvereniging/exploitant had moeten inhouden en afdragen.

Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) is cruciaal
Hoe voorkomt een golfvereniging of exploitant van

een golfbaan zulke naheffingen? Cruciaal is of de golfelaar beschikt over een zogenaamde Verklaring Arbeidsrelatie (VAR). Deze kan een golfelaar bij de Belastingdienst aanvragen. Een VAR maakt vooraf duidelijk of een golfvereniging/exploitant in de arbeidsrelatie met een golfelaar loonheffingsplichtig is of niet. Er bestaan vier soorten VAR:

1. VAR-wuo (soms ook VAR-wins, winst uit onderneming);
2. VAR-dga (directeur-groootaandeelhouder). Daarbij worden de werkzaamheden verricht voor rekening en risico van de vennootschap waarin betrokkene (bijv. een golfelaar) een aanmerkelijk belang heeft;
3. VAR-row (resultaat uit overige werkzaamheden);
4. VAR-loon.

Wanneer de golfelaar over een VAR-wuo of een VAR-dga beschikt, heeft de golfvereniging/exploitant de volledige zekerheid dat de golfvereniging/exploitant voor de golfelaar geen loonheffing en sociale premies hoeft in te houden, zelfs niet als de Belastingdienst achteraf van mening is dat de arbeidsrelatie met de golfelaar veel weg heeft van een dienstbetrekking. De golfvereniging/exploitant moet wel aan enkele administratieve voorwaarden voldoen. Het moet de identiteit van de golfelaar vaststellen en kopieën van een identiteitsbewijs en de getoonde VAR bewaren.

Toets op drie voorwaarden!

De Belastingdienst kan de golfelaar ook een VAR-row afgeven als de golfelaar niet de intentie heeft ondernemer te zijn en de lessen bij de golfvereniging als nevenwerk (bijverdiensten) naast zijn normale baan uitvoert. Wanneer de golfelaar een VAR-row heeft, brengt dat risico's mee voor de golfvereniging of exploitant. Een VAR-row geeft de golfvereniging/exploitant namelijk op voorhand *géén* vrijwaring ten aanzien van de inhouding en afdracht van premies sociale verzekeringen en loonbelasting. Omdat bij een VAR-row niet duidelijk is of de golfvereniging/exploitant loonheffingen moet inhouden, zal de golfvereniging zelf moeten toetsen of sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking. Dat geldt ook in geval van een VAR-loon. In dat geval is de Belastingdienst van mening dat de arbeidsrelatie – ook al hebben golfvereniging/exploitant en golfelaar de intentie een overeenkomst van opdracht aan te gaan – veel weg heeft van een dienstbetrekking. Zowel bij een VAR-row als bij een VAR-loon moet een golfvereniging of exploitant zelf beoordelen of er sprake is van een dienstbetrekking. De golfvereniging of exploitant moet bepalen of de golfelaar bij de golfvereniging of exploitant verplicht is de golflessen persoonlijk te verrichten, toetsen of de golfvereniging of exploitant verplicht is tot loonbetaling én toetsen of er tussen de golfvereniging/exploitant

en de golfleer sprake is van een gezagsverhouding. Wanneer er aan deze drie voorwaarden voldaan is, is er sprake van een dienstbetrekking en moet de golfvereniging of exploitant loonbelasting en premies sociale verzekeringen inhouden en afdragen.

1. Persoonlijk verrichten van de werkzaamheden

Het aspect van het persoonlijk moeten verrichten van de golflessen is over het algemeen niet het grootste probleem. De Belastingdienst snapt dat sommige personen vooral worden ingehuurd vanwege hun persoonlijke kwaliteiten en capaciteiten. Maar in combinatie met bijvoorbeeld twijfels over het bestaan van een gezagsverhouding kan dit aspect wel doorslaggevend worden bij het beoordelen van de relatie tussen golfvereniging/exploitant en golfleer. Bij een overeenkomst van opdracht zal de golfleer of exploitant moeten vastleggen dat de golfleer desgewenst trainingen geheel of ten dele door derden mag laten uitvoeren. Mag de golfleer zich echter niet (of alleen met uitdrukkelijke toestemming van de golfvereniging/exploitant) laten vervangen door iemand anders, zou dat voor de Belastingdienst een aanwijzing kunnen zijn voor het bestaan van een dienstbetrekking.

2. Verplichting tot loonbetaling

De verplichting tot loonbetaling is aanwezig indien de golfvereniging of exploitant verplicht is een reële contraprestatie te leveren voor de verrichte golflessen. Deze moet meer zijn dan een onkostenvergoeding. Aan de verplichting tot betaling van loon zal ook bij een overeenkomst van opdracht snel voldaan zijn. De golfvereniging/exploitant moet er in ieder geval voor zorgen dat de golfleer geen loon krijgt doorbetaald tijdens ziekte en vakantie. Dat wordt namelijk als een belangrijke aanwijzing beschouwd voor een dienstbetrekking. Laat de golfleer bovendien voor zijn diensten facturen sturen. Daarnaast is het verstandig

met de golfleer een beloning af te spreken die nadrukkelijk afwijkt van hetgeen gebruikelijk is voor echte werknemers die soortgelijke werkzaamheden verrichten. Zo kunnen verwijzingen worden vermeden die kunnen duiden op een dienstbetrekking.

3. Gezagsverhouding

Als de golfvereniging of exploitant opdrachten en aanwijzingen kan geven die de golfleer dient op te volgen, is dat een belangrijke aanwijzing voor het bestaan van een gezagsverhouding tussen golfvereniging/exploitant en golfleer. Ook toezicht en controle wijzen op een gezagsverhouding. De golfvereniging of exploitant mag eventueel wel afspraken maken over de concreet afgesproken opdracht (de aard, omvang, tijdstip van aanvang van de golflessen). Deze zijn nu eenmaal nodig om het verlangde resultaat te kunnen bepalen. Het is verstandig als de golfvereniging/exploitant de inhoud van de opdracht in de overeenkomst nauwkeurig omschrijft, zodat de golfvereniging/exploitant in beginsel bij de uitvoering van de overeenkomst van opdracht geen verdere aanwijzingen hoeft te geven en de golfleer deze zelfstandig zal kunnen uitvoeren. Binnen de gemaakte afspraken mag de golfleer zelf bepalen hoe hij het overeengekomen resultaat zal verwezenlijken.

Als de golfvereniging of exploitant na toetsing van de drie genoemde voorwaarden vindt dat de arbeidsrelatie met de golfleer veel kenmerken vertoont van een dienstbetrekking, is het verstandig om loonbelasting en premies sociale verzekeringen in te houden en af te dragen. Bedenk dat de Belastingdienst kennelijk ook van mening is dat de werkzaamheden het karakter hebben van een dienstbetrekking. De Belastingdienst heeft immers een VAR-row of VAR-loon afgegeven. Loop dus liever geen risico en ga geen overeenkomst van opdracht aan. Overweeg desnoods om in plaats

daarvan een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd aan te gaan.

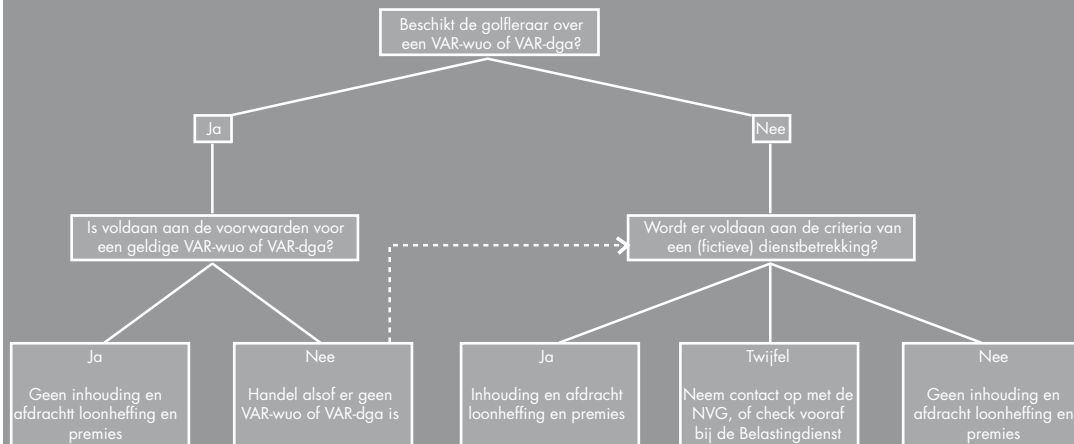
Criteria fictieve dienstbetrekking

Zelfs als een golfvereniging of exploitant er zeker van is dat er geen sprake is van een dienstbetrekking kan er toch sprake zijn van inhoudingsplicht voor de loonbelasting en sociale verzekeringspremies. Dat is het geval als een overeenkomst van opdracht voldoet aan de criteria van een fictieve dienstbetrekking. De golfvereniging of exploitant zal dat moeten toetsen. Van een fictieve dienstbetrekking is sprake als de overeenkomst van opdracht voldoet aan alle volgende voorwaarden:

1. de golfleer verricht persoonlijk de arbeid waarvoor de golfvereniging of exploitant loon betaalt;
2. de arbeidsbeloning die de golfleer van de golfvereniging/exploitant ontvangt, bedraagt doorgaans over een week ten minste veertig procent van het wettelijke minimumloon;
3. de golfleer werkt doorgaans ten minste twee dagen per week bij de golfvereniging/exploitant, ongeacht het aantal uren;
4. de arbeidsverhouding is aangegaan voor onbepaalde tijd of voor ten minste een maand.

De benaming die de golfvereniging/exploitant en de golfleer aan de overeenkomst geven en de bedoeling van de partijen is niet relevant. De Belastingdienst zal bij controle altijd de *feitelijke* werksituatie en omstandigheden beoordelen. Die bepalen of er sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking. Op www.werkenindesportvereniging.nl vindt u in de ZZP-wijzer (zelfstandige zonder personeel) een modelovereenkomst van opdracht en uitgebreide informatie over de VAR.

Hulpmiddel voor sportverenigingen om na te gaan of ze loon en premies moet inhouden en afdragen

Mr. Eric Lankers is jurist bij de Werkgeversorganisatie in de Sport (WOS). De WOS is een werkgeversvereniging die zich ten doel stelt de belangen van haar leden op het brede terrein van arbeidsverhoudingen te behartigen. De leden van de WOS bestaan uit landelijke en regionale sportorganisaties zoals de NGF, KNVB, KNHB, NOC*NSF en Nederlandse Dopingautoriteit. De WOS ondersteunt en adviseert sportverenigingen op het terrein van arbeidsrecht, werkgeverschap en arbeidsverhoudingen. Voor meer informatie: www.w-o-s.nl, www.werkenindesportvereniging.nl, of e.lankers@w-o-s.nl.

